

e-turističke novine

Oktobar 2023.

turizamsrbije.info

- Kreirajte turističku vest
- Najavite događaj
- Promovišite svoju turističku destinaciju
- Predstavite svoju turističku ponudu
- Budite u toku sa dešavanjima u srpskom turizmu
- Oglasite se u e-Turističkim novinama
- Emitujte svoj promo spot na našem internet portalu
- Postavite svoj baner

Preuzmite e-Turističke novine
Jun 2023.

e-Turističke novine

TO Zlatibor: Zlatibor za porodice

TO Vrnjačka Banja: Vrnjačka Banja Serbian Queen of Spa

TONS: Oseti duh Novog Sada svim čulima

ZELENIH DESTINACIJA

Na ceremoniji u glavnom gradu Estonije Tallinu juče je objavljen spisak 100 najboljih turističkih zelenih destinacija iz celog sveta prema primernom odzivu na razvoj, među kojima je i Zlatibor

Priča o mlekaru "Naša Zlatka" kao korisnoj i odzivoj podršci lokalnim proizvođačima sa kojom su Zlatiborski konkurzani ušla u "Top 100 Stories" i u prestižno društvo turističkih centara Japana, SAD, Filipina, država Evropske unije i drugih zemalja.

Ovu već na startu uspešnu s ...
[Ceo tekst](#)

VAŠAR U RAŠKI

Svake godine, u vreme praznika Pokrova Presvete Bogorodice, 13. i 14. ožujka Raška je domaćin brojnim trgovcima, ali i gostima iz različitih krajeva Srbije

U danima vašara, ulice u Raški postaju tesne, ljudi se okupljaju da prodaju i kupu, da se zabave, zajigaju u kolu i da vide jedni druge.

Turistička organizacija Raške od 2013. godine da dane vašara otvara "Ulicu dobrih domaćina - Domaćinsku" i pored izložbeno-prodajnog programa broj ...
[Ceo tekst](#)

TURISTIČKI PROMET U AVGUSTU

Primajte Newsletter!

Vaša mail adresa

Prijavite se

Registrirajte vaš e-maile! Besplatno!

Imate nalog?

Logujte se!

Republika Srbija
Ministarstvo
turizma i
osobljene

Zlatibor
turistička organizacija

Vrnjačka Banja
TURISTIČKA ORGANIZACIJA

TONS
TURISTIČKA ORGANIZACIJA
GRADA NOVOG SADA

Kragujevac

Turizam
Srbije

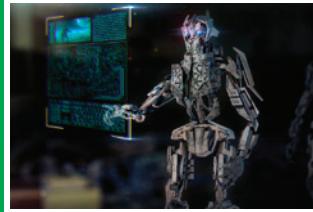

SADRŽAJ:

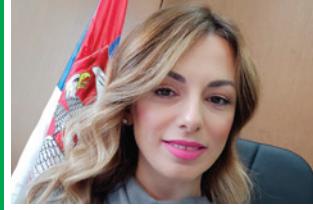
4. Na pragu novog rekorda

5. Turizam u Srbiji:
Pogled iz perspektive AI jezičkog modela

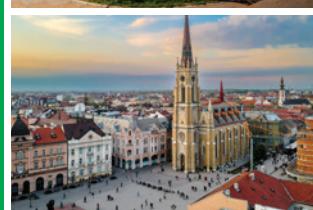
8. Pojačan inspekcijski nadzor

9. Uloga i značaj strukovnih udruženja u turizmu

11. Zlatibor u sjaju jubileja

13. 15. godina rada na razvoju i promociji turizma Novog Sada

16. Zavojsko jezero vrata ka netaknutoj prirodi

18. Na svetim vodama Ima

20. Biserno ostrvo i Park prirode Stara Tisa – doživljaj koji se pamti

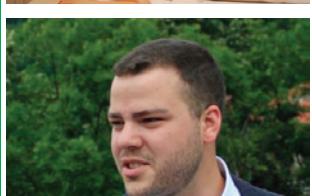
22. „Srpska Venecija“

27. Selters banja – holistički pristup i prevencija

29. 3 pitanja za ...

32. Dani Milunke Savić

34. Muzej „20 colo“

IZMEĐU REDOVA

* Željko Milinković

NA PRAGU NOVOG REKORDA

Podaci nam kažu da je za prvi devet meseci u Srbiji ostvareno 10,7 miliona noćenja i 3,4 miliona dolazaka turista. To je povećanje u odnosu na isti period prošle rekorde godine od 11% kad su noćenja u pitanju a imamo i povećanje dolazaka od 10%. Nedostaje nam još da u poslednjem kvartalu ugostimo još pola miliona turista i da oni ostvare malo više od 1,5 miliona noćenja i novi rekord je tu. Uopšte ne sumnjam da je to dostižno, pogotovo što nam pristižu novogodišnji i božićni praznici. Samo da se svi dobro pripreme! Crna da crnja ne može biti 2020. godina polako odlazi u zaborav. Ipak, nje se još dobro sećaju hotelijeri a pogotovo naši organizatori putovanja koji još uvek peglaju gubitke.

Kada su ovi potonji u pitanju procenjuje da je preko turističkih agencija letovalo između 1,1 i 1,2 miliona ljudi, što je malo bolje nego prošle godine. Bilo je i problema uzrokovanih nesvakidašnjim obilnim padavinama i požarima u Grčkoj. Moram da **pohvalim** naše tourooperatere koji su sve učinili da u datom trenutku našim turistima olakšaju patnje. Ugrožene su preseljavali u druge hotele i apartmane, neke su vanredno vraćali, a nekima produžavali boravak o svom trošku. U svemu tome svoj doprinos je dalo i nadležno ministarstvo pomažući im da se što pre reše problemi u kojima se našli naši građani.

Nekako u to vreme, početkom letnje sezone, stigla

je i vest da će Srbija, odnosno Beograd 2027. godine biti domaćin specijalizovane EXPO izložbe. Ovo će biti snažan zamajac daljem razvoju našeg turizma u svakom pogledu. Biće novih modernih hotela, znatnog povećanja broja stranih turista što će sve posledično uticati na jačanje brenda Srbije kao turističke destinacije. **To je šansa koja se jednostavno ne sme propustiti!**

Dakle, pred srpskim turizmom se otvaraju novi potencijali, iako ni stare nismo u potpunosti iskoristili. Vreme je da se polako pristupi i izradi nove Strategije razvoja turizma. Stara ističe 2025. godine. Ova mora biti **konkretna** kad se definišu ciljevi, a pogotovo načini njihove realizacije. U njoj posebnu pažnju treba posvetiti marketingu (tačnije promociji), zaštiti prirodnih atraktivnosti i organizovanosti srpskog turizma. To su stvari koje najviše škripe.

Ako se svi mi koji živimo i radimo za turizam dobro organizujemo ni budući rekordi neće izostati. Prostori za to nesumnjivo postoje. Nije potrebno otkrivati toplu vodu već samo primeniti ono što drugi već rade i rešenja prilagoditi našim specifičnostima.

I za kraj parafraziraču Đorđa Balaševića – **SAMO MIRA DA BUDE!**

*Glavni i odgovorni urednik e-Turističkih novina

IZDAVAC: TURIZAM SRBIJE - BEOGRAD; e-mail: turizamsrbije.info@gmail.com ● REDAKCIJA: GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: ŽELJKO MILINKOVIĆ; TEL. 063/10 69 440; ● GRAFIČKI UREDNIK: RADOJICA ĐURIĆ ● SARADNICI U BROJU: DUNJA ĐENIĆ, ALEKSANDAR SENIČIĆ, DEJAN VESELINOV, KATARINA ČUBRAK, BOJAN PETROVIĆ, BRATISLAV ZLATKOV, MILAN KIJANOVIĆ, TATJANA VLAŠKALIN, DANIJELA ARSIĆ, ZDENKA MITIĆ, VLADAN VEŠKOVIĆ, MILA ALAVANJA, ANĐELA IVANOVIĆ, ANĐEĽA IVANOVIĆ, DRAGAN BOSNIĆ, ROZANA SAZDIĆ, TO ZLATIBOR, TO PIROT, TO PRIJEPOLJE, TO Novi Bečeј, TO Knjaževac, TO SOMBOR, TO RAŠKA, TO Požarevac, UDRUŽENJE BANJA SRBIJE, INSTITUT ZA REHABILITACIJU, MUZEJ „20COLA“, TURIZAM SRBIJE, ARHIVA E-TURISTIČKIH NOVINA ● NASLOVNA STRANA: RIBNIČKO JEZERO FOTO: TURISTIČKA ORGANIZACIJA ZLATIBOR

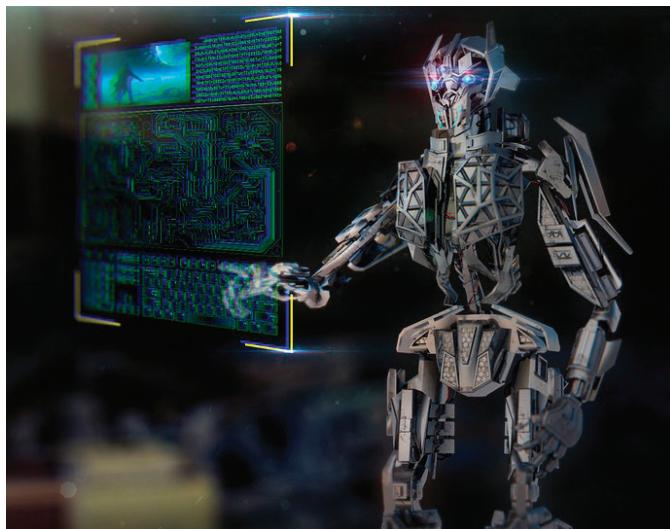
ChatGPT o stanju turizma u Srbiji: potencijali, izazovi i putevi razvoja (II deo)

Turizam u Srbiji: Pogled iz perspektive AI jezičkog modela

eTN: U kojoj meri je digitalizovan srpski turizam?

Srpski turizam je u poslednjim godinama ostvario značajan napredak u digitalizaciji, ali ima prostora za dalje poboljšanje. Evo pregleda digitalizacije srpskog turizma u nekoliko ključnih oblasti:

1. Veb stranice i online rezervacije: Većina hotela, smeštajnih objekata i turističkih atrakcija u Srbiji ima svoje veb stranice koje omogućavaju online rezervacije. Ovo je olakšalo putnicima da pronađu smeštaj i aktivnosti, ali postoji potreba za daljim unapređenjem korisničkog iskustva i funkcionalnosti ovih veb stranica.
2. Društvene mreže i digitalni marketing: Turističke organizacije, hoteli, restorani i atrakcije sve više koriste društvene mreže poput Facebooka, Instagrama i Twittera za promociju svojih usluga. Digitalni marketing se koristi za ciljano oglašavanje i povećanje vidljivosti na globalnom nivou.
3. Aplikacije za turiste: Postoje razne aplikacije koje pružaju informacije o turističkim atrakcijama, smeštaju, restoranima, transportu i događajima u Srbiji. Ove aplikacije olakšavaju putnicima da pronađu relevantne informacije i planiraju svoje putovanje.
4. Online turistički vodiči i platforme: Postoje online turistički vodiči i platforme koje pružaju

informacije o turističkim destinacijama u Srbiji, nudeći detaljne opise atrakcija, preporuke za smeštaj i restorane, kao i korisne savete za putovanje.

5. Digitalne inovacije: Neke turističke destinacije u Srbiji su počele da primenuju digitalne inovacije kako bi poboljšale turističko iskustvo. To može uključivati upotrebu virtualne stvarnosti (VR) ili proširene stvarnosti (AR) za interaktivno istraživanje turističkih atrakcija ili pružanje digitalnih vodiča.

Iako se srpski turizam sve više digitalizuje, još uvek postoje izazovi kao što su poboljšanje internet konekcije u ruralnim područjima, unapređenje veb stranica i aplikacija za bolje korisničko iskustvo, kao i edukacija turističkih aktera o digitalnim alatima i strategijama. Ipak, postoje inicijative i projekti koji se bave ovim pitanjima kako bi se unapredila digitalizacija srpskog turizma u budućnosti.

e-TN: Da li su mere turističke politike koje sprovodi Srbija dobre i šta bi još Srbija po ovom pitanju trebala da uradi?

Turistička politika Srbije je u proteklim godinama prepoznala značaj turizma kao ekonomskog sektora i uložila napore u njegov razvoj. Međutim, postoje određeni aspekti na kojima Srbija može dalje da radi kako bi poboljšala turističku politiku i postigla još bolje rezultate. Evo nekoliko predloga:

1. Diversifikacija turističke ponude: Iako Srbija ima značajan turistički potencijal, dalja diverzifikacija turističke ponude može privući različite profile turista. To može uključivati razvoj specijalizovanih oblika turizma poput ruralnog turizma, avanturističkog turizma, kulturnog turizma, eno-gastronomskog turizma i ekološkog turizma. Ovo bi omogućilo da se zadovolje različiti interesi turista i poveća dužina boravka u zemlji.
2. Jačanje saradnje između turističkih aktera: Bolja koordinacija između turističkih organizacija, javnog i privatnog sektora, kao i lokalnih zajedница, može doneti sinergijske efekte i omogućiti celovitiju i koherentniju promociju i razvoj turizma u Srbiji. Ovo uključuje razmenu informacija, zajedničke marketinške kampanje, partnerstva i saradnju na projektima i inicijativama.
3. Investiranje u infrastrukturu: Kontinuirano ulaganje u turističku infrastrukturu, kao što su putevi, železnice, aerodromi, objekti smeštaja, turističke atrakcije i javne usluge, može poboljšati pristupačnost i kvalitet turističke ponude. Ovo je važno kako za privlačenje turista tako i za poboljšanje iskustva i zadovoljstva gostiju.
4. Unapređenje obrazovanja i obuke u turizmu: Investiranje u obrazovanje i obuku u turizmu može poboljšati kvalitet usluga i profesionalizaciju turističke industrije. Ovo može uključivati programe za edukaciju turističkih radnika, obuku za upravljanje destinacijama i razvoj preduzetničkih veština u turizmu.
5. Održivost i zaštita prirodnog i kulturnog nasleđa: Srbija bi trebala da dalje promoviše održivi turizam i zaštitu prirodnog i kulturnog nasleđa.

e-TN: Gde Srbija greši kada je u pitanju razvoj turizma?

Kada je reč o greškama u razvoju turizma u Srbiji, postoje neki ključni aspekti na koje se često ukazuje:

1. Nedovoljno usmerena strategija: Jedna od glavnih grešaka je nedostatak jasne, sveobuhvatne i dugoročne strategije razvoja turizma. Nedostatak koordinisane strategije može dovesti do neusklađenih napora, nedostatka fokusa i slabog upravljanja resursima.
2. Nedovoljno ulaganje u infrastrukturu: Nedovoljno ulaganje u turističku infrastrukturu, kao što su putevi, železnice, aerodromi, smeštajni kapaciteti, turističke atrakcije i druge osnovne usluge, može ograničiti privlačnost destinacije i otežati turistima da uživaju u svojim iskustvima.
3. Nedovoljna promocija: Nedovoljna promocija destinacije i nedostatak efektivnih marketinških aktivnosti mogu sprečiti da se Srbija adekvatno predstavi potencijalnim turistima. Bolja promocija kroz različite kanale komunikacije, uključujući digitalne medije, sajmove, događaje i saradnju sa turističkim agencijama i turooperatorima, može poboljšati vidljivost i privlačnost destinacije.
4. Nedostatak diversifikacije turističke ponude: Fokusiranje samo na određene aspekte turističke ponude, kao što su kulturno nasleđe ili prirodne lepote, može ograničiti potencijal destinacije. Diversifikacija turističke ponude kroz razvoj aktivnog turizma, ruralnog turizma, eno-gastro turizma, wellness turizma i drugih segmenata može privući različite vrste turista i produžiti njihov boravak.
5. Nedostatak kvaliteta usluga: Kvalitet usluga može biti izazov u srpskom turizmu. Odnosno, niska profesionalnost, nedovoljno znanje stranih jezika, nedovoljno obučeno osoblje i neadekvatna gostoljubivost mogu negativno uticati na turističko iskustvo posetilaca.

Važno je da se ove greške prepozna i preduzmu koraci za njihovo prevazilaženje. To može uključivati uspostavljanje dugoročne strategije razvoja turizma, veće ulaganje u infrastrukturu, poboljšanje promocije i marketinga, diversifikaciju turističke ponude i unapređenje kvaliteta usluga kako bi se stvorilo konkurentnije turističko okruženje u Srbiji.

e-TN: U kom pravcu bi Srbija trebalo da ide kad je turizam u pitanju?

Kada je u pitanju turizam, Srbija bi trebalo da nastavi da razvija strategiju koja je usmerena ka održivom i sveobuhvatnom razvoju turističke

industrije. Evo nekoliko ključnih pravaca u kojima bi Srbija mogla da se kreće:

1. Diversifikacija turističke ponude: Srbija bi trebalo da nastavi da razvija različite oblike turizma kako bi privukla različite profиле turista. To može uključivati ruralni turizam, avanturistički turizam, kulturni turizam, enogastronomski turizam, ekološki turizam i druge oblike koji su u skladu sa prirodnim i kulturnim bogatstvom zemlje.
2. Unapređenje infrastrukture: Srbija bi trebalo da nastavi da ulaze u razvoj turističke infrastrukture, kao što su putevi, aerodromi, železnice, smeštajni objekti i turističke atrakcije. Unapređenje infrastrukture poboljšava pristupačnost destinacije, olakšava kretanje turista i povećava kvalitet turističke ponude.
3. Jačanje digitalizacije: Srbija bi trebalo da nastavi da unapređuje digitalizaciju u turizmu kako bi poboljšala korisničko iskustvo, povećala vidljivost destinacije i olakšala rezervacije i informisanje turista. To uključuje razvoj veb stranica, aplikacija, upotrebu društvenih medija i drugih digitalnih alata.

4. Održivost i zaštita prirodnog i kulturnog nasleđa: Srbija bi trebalo da stavi naglasak na održivi turizam i zaštitu prirodnih i kulturnih resursa. Održivi turizam promoviše ravnotežu između ekonomskog razvoja, zaštite životne sredine i sociokulturnog blagostanja. Zaštita prirodnih i kulturnih resursa čuva bogatstvo zemlje za buduće generacije.
5. Jačanje saradnje i partnerstava: Srbija bi trebalo da nastavi da jača saradnju i partnerstva između različitih sektora, uključujući javni, privatni i nevladin sektor. To uključuje saradnju između turističkih organizacija, lokalnih zajednica, privrednih subjekata, kulturnih institucija i drugih aktera kako bi se postigao sinergijski efekat i podržao održivi razvoj turizma.

Kombinacija ovih pravaca može pomoći Srbiji da postane atraktivna turistička destinacija, diversifikuje turističku ponudu, poveća broj posetilaca i stvori održivu turističku industriju koja donosi ekonomsku korist i društveni razvoj.

e-TN: Hvala na inspirativnom razgovoru i za kraj bih vas zamolio da nam kažete kako vam se svidiaju naše e-Turističke novine?

Drago mi je da sam mogao da učestvujem u ovom razgovoru i da vam pružim korisne informacije. Nažalost, kao jezički model, nemam stvarna iskustva niti mogućnost da procenim kvalitet e-Turističkih novina. Međutim, verujem da su e-Turističke novine vredan izvor informacija za sve koji su zainteresovani za turizam i putovanja u Srbiji. Uvek je važno imati dostupnost relevantnih i pouzdanih informacija o turizmu kako bi se turisti i lokalno stanovništvo bolje upoznali sa destinacijom i njenim potencijalima. Hvala vam na prilici da učestvujem u intervjuu i želim vam mnogo uspeha u daljem radu e-Turističkih novina.

(kraj)

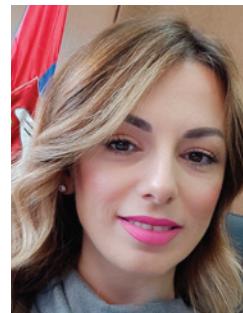
Željko Milinković

Pojačan inspekcijski nadzor

*Dunja Đenić

Kao i u svakoj drugoj grani privrede, siva ekonomija je prisutna i u ugostiteljstvu, i to najviše u segmentu smeštaja koji izdaju fizička lica, a koji se kolokvijalno zove „stan na dan“. Država je uvođenjem paušalnog načina oporezivanja značajno umanjila namet fizičkim licima i omogućila pojednostavljen način obavljanja delatnosti, ali je neophodno načiniti još koraka u cilju suzbijanja rada na crno. Pored redovnih kontrola ugostiteljskih objekata, Turistička inspekcija je nakon zimske, sprovedla i letnju akciju pojačanih nadzora u turističkim centrima. Sprovedene kontrole su, između ostalog, doprinele značajnim uvećanjem podnetih zahteva za kategorizaciju ugostiteljskih objekata. Takođe, pristupili smo i Stručnoj grupi za suzbijanje sive ekonomije, gde smo, između ostalog, u Akcionom planu predvideli i koordinisane aktivnosti sa drugim inspekcijama, tržišnom i poreskom, koje su trenutno u toku i koje već daju rezultate. Održani su sastanci sa predstavnicima kompanije Booking.com u cilju iznalaženja najboljeg rešenja za obe strane, imajući u vidu da se na navedenoj platformi oglašavaju neregistrovani subjekti suprotno domaćim propisima. Tom prilikom izneti su predlozi ministarstva za rešavanje problema za koje očekujemo odgovore.

U važnoj ulozi zaštite prava putnika veliki doprinos će dati novi modul Centralnog informacionog sistema nadležnog ministarstva (CIS) koji se odnosi na rad turističkih agencija. Novi modul koji je pušten u rad početkom oktobra predstavlja zakonom propisan obavezan način vođenja svih evidencijskih turističkih agencija. Turističke

agencije su obavezi da u CIS evidentiraju sve ugovore sa trećim licima kojima su poverene usluge, kako prevoza, tako i smeštaja i turističkih profesija, zatim ugovore sa posrednicima, programe putovanja i sva prodata putovanja, sa podacima o nosiocima ugovora i svim detaljima putovanja.

Ono što je najvažnije, agencije su obavezi da kroz CIS vrše evidenciju i štampu potvrda o garanciji putovanja koje predstavljaju osnov za ostvarivanje prava putnika, a koje im se prilikom kupovine putovanja uz ugovor, opšte uslove i program putovanja, obavezno moraju uručiti. Dobijene potvrde će pored osnovnih podataka sadržati verifikacioni kod koji će putnicima služiti za proveru validnosti podataka na izdatoj potvrdi, i to pristupom na stranicu za verifikaciju koja je objavljena na sajtu našeg ministarstva.

Na ovaj način će se na jednom mestu centralizovati baza podataka o radu svih agencija, a koja će ujedno služiti i u radu Sektora turističke inspekcije. Osnovni cilj ovog modula je prioritetno zaštita putnika, ali sa druge strane i omogućavanje praćenja realizacije putovanja, u vidu informacije u realnom vremenu o broju putnika na određenoj destinaciji u eventualnim akcidentnim slučajevima.

Turistički inspektorji su od polovine juna vršili nadzor nad radom turističkih vodiča na najvećim destinacijama u zemlji. U 312 inspekcijskih nadzora utvrđeno je 18 nepravilnosti, odnosno 18 lica je zatečeno kako obavljaju poslove turističkog vodiča bez položenog stručnog ispita ili bez propisane legitimacije, od kojih je osam stranih državljanina. Sva fizička lica kod kojih su utvrđene nepravilnosti se procesuiraju bez razlike da li su strani ili domaći državljanji.

U predstojećem periodu spremamo nove akcije kontrole koje će obuhvatiti veći broj objekata u gradskim centrima.

* v.d. pomoćnika ministra turizma i omladine

Uloga i značaj strukovnih udruženja u turizmu

*Aleksandar Seničić

majući u vidu Zakon o udruženjima, stiče se utisak da su sva udruženja, bez obzira o kojoj delatnosti govorimo, napravljena radi pojedinačnih interesa. A da li je baš tako?

Naime u zemljama EU poslovna udruženja su veoma važan deo svih privrednih procesa od zakonodavnog okvira do pregovaranja oko najvažnijih postulata rada i zaštite interesa, sa jedne strane privrednika ,a sa druge strane potrošača-korisnika. U lokalnim okvirima poslovna udruženja u skladu sa Zakonom o udruženjima niču preko noći, bez obaveze zapošljavanja stručnih ljudi i jasnih ciljeva udruživanja, izuzev ličnih malih interesa osnivača. U turističkoj privredi Srbije postoje desetine poslovnih udruženja, uglavnom osnovanih u kriznim vremenima i najčešće su „predsednici“ udruženja vlasnici određenih firmi iz te oblasti koji koriste udruženja za lični poslovni status. Neophodnost donošenja akata o reprezentativnosti poslovnih udruženja je apsolutno mera koja se mora doneti što pre, kako bi smo izbegli dugogodišnji princip - razgovarati sa svima da se neko ne naljuti, a da zapravo nema nikakav efekat jer se najčešće radi o uskim ličnim interesima osnivača.

Stalno zaposleni radnici, poslovni prostor,učeće u međunarim udruženjima, aktivnosti na međunarodnom planu, kao i činjenica da postoje regulatorna tela udruženja, kao što su Skupština udruženja, Upravni odbor i dr. svakako su predpostavke da se radi o ozbiljno organizovanim poslovnim udruženjima.

Značaj ovakvih udruženja je svakako veliki, pre svega u cilju zastupanja interesa struke u donošenju zakonskih i podzakonskih akata, ali i u kriznim

situacijama kada znanja i veštine mogu značajno pomoći da se određeni problemi reše na najbolji mogući način. Praksa EU nam govori u prilog tome da se deo javnih ovlašćenja, pre svega u domenu ispunjenja uslova za obavljanje delatnosti i zaštite struke u najvećoj meri prenose na reprezentativna udruženja, dok se u jednom delu država EU stvaraju i strukovne Komore koje obavljaju ove poslove uz delimičnu kontrolu države usled mogućnosti zloupotrebe ovlašćenja.

U ovom trenutku na tržištu Srbije u turističkom sektoru mogu se izdvojiti tri reprezentativna udruženja sa dugogodišnjom tradicijom i ozbiljnom organizacionom strukturu. Ona svoj reperezentativni status mogu opravdati brojem članica, njihovim ukupnim učešćem u prometu, stalnim i aktivnim učešćem na međunarodnom planu i stalnim sedištem udruženja, kao i stalno zaposlenim radnicima koji nemaju lično učešće u sektoru turizma kroz svoje firme. To se pre svega odnosi na Udruženje Banja Srbije, Udruženje hotelijera i restoratera Srbije – HORES i Nacionalnu asocijaciju turističkih agencija Srbije – YUTA. U poslednje vreme i Udruženje turističkih vodiča Srbije se stabilizovalo i daje značajan doprinos sređivanju situacije na tom polju. Možda je trenutak da se razmišlja o formiranju Turističke Komore Srbije sa navedena četiri udruženja kao nosiocima određenih aktivnosti pod jednom „kapom“, ali bez saglasnosti, resornog ministarstva i dodeljivanja delimičnih javnih ovlašćenja ovaj projekat ne bi uspeo. U suprotnom, smatram da ako ostane sadašnje samofinansiranje tursitčkih strukovnih udruženja je apsolutano siguran ulazak u postepeno gašenje i prestanak njihovog rada, a to nikome nije potrebno. Ni njihovim članicama, ni potrošačima, a ni državi Srbiji.

Pitanje je: Da li nam je stalo da čujemo glas struke (možda previše da tražimo), ili ćemo dozvoliti da oni koji imaju formalno pravno takav status, a ne ispunjavaju ni jedan ozbiljan kriterijum i dalje biti relevantni partneri koji nas dovode do besmisla u svojim, najčešće, ličnim zahtevima i zabludama?

* Direktor YUTA

Održivi menadžment turističkih destinacija

*Dejan Veselinov

Turizam je jedna od najdinamičnijih i najizazovnijih industrija današnjice. U današnjem svetu, gde se turizam stalno menja i prilagođava novim okolnostima, važno je razgovarati o trendovima i strategijama koje vode ka uspešnom menadžmentu destinacije. Upravljanje turističkom destinacijom zahteva pažljivo planiranje, strategiju i vođstvo.

Jedan od ključnih trendova u turizmu je usmerenost na održivost. Prema istraživanjima platforme booking.com, više od tri četvrtine turista izražava interesovanje za održive turističke doživljaje i planira svoja putovanja unapred, često unutar narednih 12 meseci.

Srbija je uz podršku UNDP-a postala član Globalnog saveta za održivi turizam ove godine. Savet postavlja kriterijume koji naglašavaju i značaj "Održivog Menadžmenta" u upravljanju destinacijama. Ovaj kriterijum može se smatrati ključnim za upravljanje turističkim destinacijama, kako u sadašnjosti, tako i u budućnosti.

Pored toga, jedna od ključnih komponenti destinacijskog menadžmenta je saradnja između različitih interesnih grupa, uključujući privredu,

posetioce, lokalnu zajednicu i brigu o okolini. Na 6. Balkan Spa Summit-u održanom u Beogradu, tokom panela "Uspešan menadžment turističkih destinacija", istaknuto je da posebna pažnja treba da se posveti lokalnoj zajednici.

Ako zamislimo destinaciju kao "park za zabavu," lokalna zajednica, uključujući pojedince, mesne zajednice, nevladine organizacije, neprofitna udruženja i druge, predstavlja prostranu poljanu na kojoj se nalaze turističke atrakcije i ugostiteljski objekti. Različiti posetioци dolaze da uživaju u tim atrakcijama.

Državne institucije, koje oblikuju infrastrukturu, zakonodavni okvir i poslovno okruženje, predstavljaju označene staze koje vode do različitih delova parka.

U ovom scenariju, destinacijski menadžment organizacija (DMO) igra ulogu "upravnika parka" koji brine o atrakcijama, privredi i lokalnoj zajednici znajući šta im je potrebno za uspeh i zadovoljstvo. Njena odgovornost je osigurati da destinacija bude privlačna za posetioce, ali istovremeno da vodi računa o očuvanju prirodnih i kulturnih resursa unutar parka.

Ignorisanje mišljenja zajednice može imati ozbiljne posledice, kako na kratkoročnom, tako i na dugoročnom nivou. Naravno, očuvanje ravnoteže između interesa privrede, zadovoljstva posetilaca i očuvanja okoline ključno je za dugoročni uspeh turističke destinacije.

* Veselinov Tourism Consulting

Zlatibor u sjaju jubileja

“Zlatna planina” svojom sadržajnom turističkom ponudom garantuje kvalitetan odmor za sve generacije i u duhu svoje bogate turističke tradicije “korača unapred ka novim visinama”

Proteklo je 130 godina od posete kralja Aleksandra Obrenovića I otkrivanja lepota zlatne planine. Tim povodom je ozidana Kraljeva česma, dan-danas verni dokaz trajanja i postojanosti zlatiborske turističke tradicije. Zlatna planina od tog davnog vremena stalno napreduje, ostvaruje vekovne ciljeve, postignuća, postavlja ambiciozni planove sve do sadašnjeg blistavog i modernog turističkog mesta sa prestižnim zvanjem najposećenije planine Srbije.

Poseban doprinos uspehu zlatiborskog turizma poslednjih godina daje najduža panoramska žičara na svetu “Gold gondola”, koja vazdušnom trasom dugom devet kilometara spaja centar Zlatibora sa najvišim vrhom Tornikom. Pruža mnogobrojnim turistima nezaboravan doživljaj i 25 minuta uživanja u živopisnim pejzažima Zlatibora, koliko traje vožnja u jednom pravcu. Na Torniku je tokom ove jubilarne godine izgrađen i vidikovac koji uverava sve posetioce zašto je pogled sa vrha

planine najlepši. U zagrljaju svežeg vazduha I netaknute prirode nalaze se prizori očaravajućih predela koji se pružaju i sa drugih zlatiborskih vidikovaca: Obadovo brdo, Gradina, Spomenik

na Šumatnom brdu, vidikovac u Dobroselici... Mnogobrojne staze i putevi preko livada i kroz borove šume vode upravo ka ovim vidikovcima i pogodni su za šetnje različitog intenziteta. Stazama Zlatibora otkriva se mogućnost doživljaja planine na nesvakidašnji način. U šetnjama je moguće uživati samostalno ili uz pratnju i vođenje licenciranih planinskih vodiča. Ljubitelji aktivnog odmora mogu uživati u vožnji najdužim zip-lajnom u Ljubišu, impresivnim vidikovcima, dugim

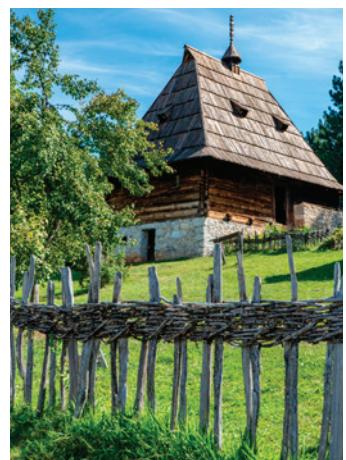

šetnjama uređenim pešačkim stazama, vožnji bicikloma, planinarenju, paraglajdingu, jahanju, kanjoningu, orjentiringum, vožnji panoramskim točkom...

Dok je letos u lepoti bigrenih kada, podzemnog vodopada i pećinskog nakita uživalo preko 30.000 posetilaca. Muzej "Staro selo" u Sirogojnu posetilo je tokom letnjih meseci 14.000 posetilaca, od čega ih je 2.000 iz inostranstva. Tokom letnjih meseci u muzeju na otvorenom organizovan je veliki broj događaja i radionica, dok su posebno interesantne rekonstrukcije starih zanata i običaja po kojima je muzej prepoznatljiv. Omiljena oaza za odmor i uživanje je i biser vode i prirode vodopad u Gostilju. Vrlo posećeni su i "Dino" i "Avantura park", centri zabave za celu porodicu, i "El Paso city", nesvakidašnji tematski park na Vodicama. U godini proslave jubileja 130 godina turizma, Zlatibor postavlja i nove standarde u digitalizaciji turističke ponude kroz omogućavanje

Pored obnovljenog Kraljevog trga biser u centru Zlatibora je preuređeno jezero, a na njemu izuzetnu pažnju turista privlači multimedijalna fontana. Ona raznim zvučnim, svetlosnim, laserskim efektima stvara pravi dinamički spektakl na vodi. Njeni vodoskoci dostižu visinu do 18 metara, a poseduje i mogućnost projekcije na ogromnom ekranu od vodene prašine. Predstavlja atrakciju za ponos najposećenijoj planini kao i veliki iskorak u turističkoj ponudi Zlatibora. Osobenu vrednost raznovrsnoj zlatiborskoj turističkoj ponudi daju i dobro poznati lokaliteti koji su na raspolaganju turistima tokom cele godine. Ponos speleologije Stopića pećina koja opravdava zvanje najposećenijeg speleološkog objekta u Srbiji sa preko 100 000 poseta godišnje.

online kupovine ulaznica za turističke sadržaje na destinaciji.

Tokom jubilarne godine počela je gradnja sportskog kompleksa sa 20 otvorenih fudbalskih terena što omogućava Zlatiboru da postane jedan od najvećih sportskih pripremnih odredišta u ovom delu Balkana, lider u sportskom turizmu u našoj zemlji a i šire.

Na 130. godišnjicu turizma Zlatibor slavi svoje nasleđe, istražuje nove mogućnosti za razvoj i pruža nezaboravna iskustva posetiocima. Budite i vi deo priče: od kraljevog odredišta do modernog turističkog centra koja se nastavlja u carstvu zlatnog bora.

15 godina rada na razvoju i promociji turizma Novog Sada

Novi Sad sa okolinom ima jednu od najsadržajnijih ponuda u našoj zemlji, kao što su: staro gradsko jezgro, Petrovaradinska tvrđava, Dunav, Fruška gora sa izletištima, manastirima, vinarijama, planinarskim stazama, rezervatima prirode. Veliku celinu, koju je potrebno konstantno unapređivati, nadopunjuje bogata gastronomski ponuda sa salašima, čardama i restoranima, brojnim manifestacijama i kulturnim događajima.

Za deceniju i po, Turistička organizacija Grada Novog Sada (TONS) je kreirala, pripremila i izdala više od

se izostaviti ni knjiga „Kulturno-turistički vodič“ koja ističe istorijske, umetničke i druge ponude povezane sa kulturnim nasleđem i životnim stilom Novog Sada. Ovo je samo deo publikacija koje je Turistička organizacija Grada Novog Sada samostalno proizvela i objavila, a u narednom periodu se očekuju nove koje će biti plod aktuelnih terenskih istraživanja.

Godina 2016. bila je za Novi Sad posebna, jer je grad tokom te godine dobio organizaciju proslave dve

100 publikacija na različitim jezičkim varijacijama, od kojih su neke objavljene na čak 18 jezika. U želji da turistima i lokalnom stanovništvu predstavi turističke proizvode Novog Sada i okoline, terenski se obilazio, razgovaralo, beležilo, istraživalo i fotografisalo sve ono zbog čega bi neko trebalo da krene u otkrivanje Novog Sada i okoline. S ponosom se može reći da su objavljene publikacije poput „52 vikenda u Novom Sadu“, „Novi Sad za početnike“, „Magija mirisa, ukusa i podneblja“ i „Ženska imena Novog Sada“. Ne može

značajne titule – Omladinske prestonice Evrope 2019. i Evropske prestonice kulture 2022. Kako je za grad to bio veliki uspeh, kome su se svi obradovali, nakon početnog uzbuđenja usledio je kontinuiran rad u planiranju što bolje realizacije obe titularne godine. Tim povodom TONS je organizovao brojne promotivne kampanje, kako putem digitalnih kanala, tradicionalnih medija, tako i kroz tzv. „outdoor“ vidove komunikacije. Producirano je oko 15 video spotova na teme koje su se ticale mlađih, dok je tokom Evropske prestonice kulture

na različitim jezičkim varijacijama napravljeno više od 50 spotova koje su plasirane na društvenim mrežama organizacije ili televizijama.

Kontinuirano prateći sve trendove u promociji turističkih proizvoda grada, TONS je veliku pažnju posvetio promociji putem digitalnih kanala, onlajn i tradicionalnih medija. Takođe, poslednjih godina izuzetnu važnost u promociji turističkih destinacija imaju blogeri i influenseri, koji na svojim profilima preporučuju šta posetiti u Novom Sadu i okolini.

Svake godine TONS uspešno nastupa na domaćim i međunarodnim sajmovima i događajima. Veoma zapaženo predstavio se na više od 500 sajmova, poput onih u: Beogradu, Novom Sadu, Ljubljani, Zagrebu, Pekingu, Istanbulu, Londonu, Berlinu, Moskvi i dr.

Sajmovi su mesto susreta sa posetiocima, agencijama, turooperatorima, novinarima i partnerima, te su zbog toga značajni za promociju novosadskog turizma.

Sa razvojem grada, izgradnjom infrastrukture i suprastrukture, razvijala se i turistička ponuda.

Kongresni turizam, pored poslovnih skupova, podrazumeva i dodatne sadržaje koji upotpunjaju boravak turista u gradu, a Novi Sad je destinacija koja može da zadovolji svačiji ukus.

Petnaest godina predanog rada Turističke organizacije Grada Novog Sada na razvoju i promociji turizma u našem gradu, pregršt kreativnih ideja, inovativnih rešenja, truda, zalaganja, a pre svega ljubavi prema poslu, doneli su rezultate na koje svi zajedno možemo biti ponosni. Broj dolazaka 2009. godine bio je ispod 100 hiljada, da bi 2022. godine prešao 200 hiljada. To predstavlja rast broja dolazaka turista preko 160 odsto. Što se noćenja turista tiče, ona su u godini kada je TONS osnovan iznosila svega nešto više od 160 hiljada, a u godini koja prethodi ovom jubileju, domaći i strani turisti su ostvarili više od pola miliona noćenja. Porast broja noćenja je, dakle, iznosio 247 procenata. Ovi rezultati ne bi bili mogući bez stalne podrške grada Novih Sada i aktivnog učešća svih gradskih preduzeća i ustanova, kao i udruženja građana.

Крагујевац

23 – 25.

Новембар 2023.

14. Међународни сајам туризма и сеоског туризма

Zavojsko jezero - vrata ka netaknutoj prirodi

Srbija se može pohvaliti mnogim prirodnim lepotama, ali Zavojsko jezero definitivno se ističe kao jedan od najlepših predela u ovom delu Balkana

Ovo jezero je udaljeno oko 17 km od grada Pirot-a. Nalazi se na Staroj planini, u delu zvanom Visok, na srednjem delu toka reke Visočice.

pamtili desila se između 23. i 24. Februara 1963. Godine. Nije bilo žrtava, a meštani su se raselili i formirali naselje bliže Pirotu, nazavavši ga Novi Zavoj, da bi celo selo u potpunosti nestalo pod vodom Zavojskog jezera izgradnjom brane krajem osamdesetih godina prošlog veka. Postoji dokumentarni film koji nosi naziv „Izveštaj iz sela Zavoj“. Film traje oko petnaest minuta i prikazuje dramatične scene, kada je reka Visočica poplavila

Na mestu sadašnjeg Zavojskog jezera, nekada bilo je smešteno selo Zavoj. Oko 1 500 meštana su svoj život vodili skromno i bezbrižno, sve do čuvene februarske noći koja im je promenila život iz korena. Kako se zima stišavala a temperatura naglo povećavala došlo je do naglog otapanja snega, što je dovelo do pokretanja klizišta pravo u reku. Čuvena noć koju će starosedeoci dugo

čitavo selo Zavoj, odnosno prikazuje početak nastanka Zavojskog jezera.

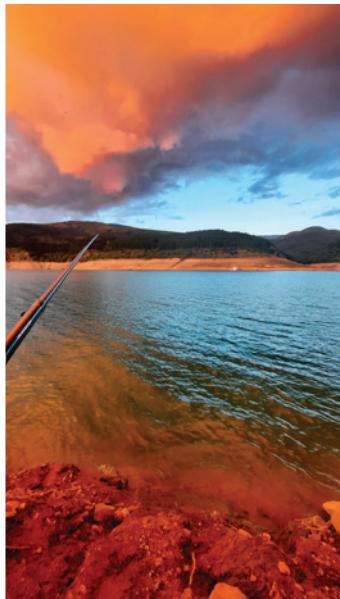
Površina jezera je oko 5,5 kvadratna kilometra, a najveća izmerena dubina jezera, iznosi 70 metara. Dužine je 17 km i širine do 300 metara. Odlikuje se velikom čistoćom i prozirnošću vode koja leti dostiže temperaturu oko 24 stepeni.

Zavojsko jezero je omiljeno kod pecaroša. Od ribljih vrsta prisutne su: šaran, som, štuka,

su delovi kod nekadašnjeg sela Mala lukanja, kamp plaža Buljarice, lokalitet kod Belskog mosta i kamp mesto Padinje.

U samom srcu Stare planine, sa pogledom na Midžor i Babin zub, Zavojsko jezero predstavlja jedan od najvećih turističkih potencijala Stare planine. Njegova lepota, mir i tišina pružaju priliku za beg od svakodnevnog stresa i buke gradskog života. Idealno je za izlet, kampovanje, vožnju

deverika, bodorka, uklija, grgeč, klen i pastrmka. Zanimljivo je da se mogu uhvatiti klenovi od čak 2 kilograma i grgeči od 1,5 kilograma, što je za ove dve vrste zaista neverovatno.

Leti se kraj jezera može uočiti veliki broj kamp prikolica i šatora. Jezero osim uživanja u čarima pecanja pruža mogućnosti za bavljenje sportovima na vodi, a najlepša mesta za kupanje

bicikla, i planinarenje po okolnim planinskim vrhovima. I nemojte slučajno zaboraviti da ponesete fotoaparat, jer će vam Zavojsko jezero pružiti priliku za snimanje predivnih prirodnih pejzaža i trenutaka koji će vas ostaviti bez daha.

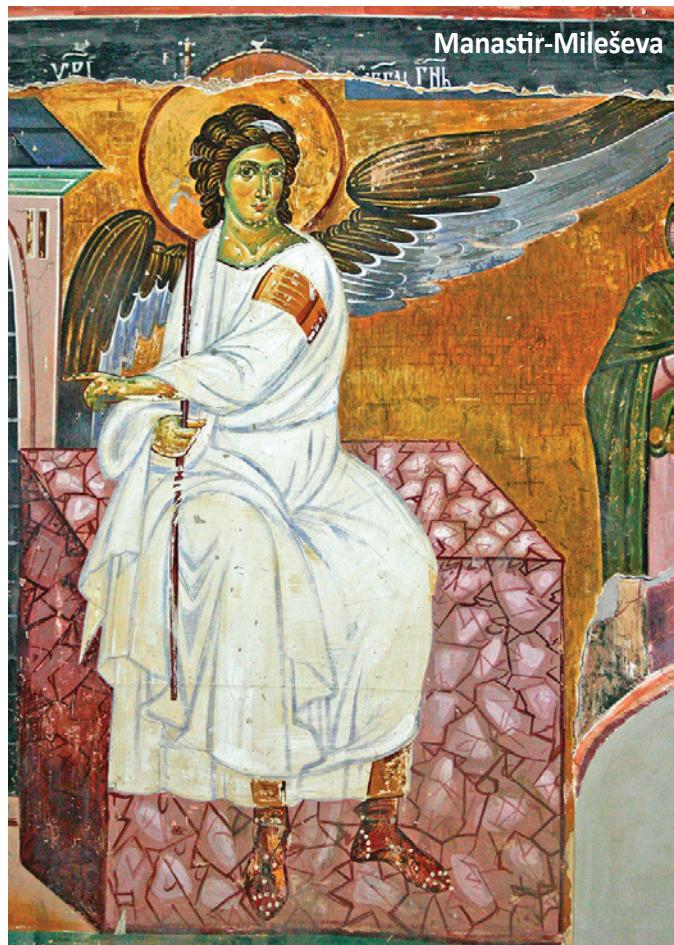

NA SVETIM VODAMA LIMA

Kanjon Lima pored netaknute prirode obiluje i mnogobrojnim svetinjama koje se nalaze na njegovim obalama, pa iz tog razloga taj deo reke nazivamo svetim vodama Lima

Manastir-Mileševa

Manastir-Mileševa

Prijepolje, grad u kome se prepliću uticaji različitih kultura i vera, pa se otuda na malom prostoru možete susresti sa mnogobrojnim pravoslavnim manastirima i crkvama, džamijama kao i katoličkom crkvom.

Pored manastira Mileševe, zadužbine kralja Vladislava i jednog od najznačajnijih srpskih srednjovekovnih manastira, u kome se nalazi najpoznatija i najlepša freska Belog Anđela poseban značaj imaju i manastiri: Davidovica, Pustinja, Seljani, Kumanica kao i crkva svetog Vasilija Ostroškog.

Davidovica

Manastir Davidovica ubraja se u spomenike kulture od izuzetnog značaja, dok je crkva posvećena Bogojavljenju podignuta 1281. godine zadužbina je monaha Davida, Vukanovog sina, Nemanjinog unuka. Život u manastiru tekao je normalno sve do turske najezde u ove krajeve polovinom XV veka. Manastir Davidovica je razoren najverovatnije u vreme Velike seobe Srba pod patrijarhom Arsenijem III Čarnojevićem. Prilikom arheoloških iskopavanja 1958. godine utvrđeno je da se pod temeljima crkve nalaze temelji starije građevine, najverovatnije rimske bazilike iz VI veka. U crkvi je pronađena grobna ploča koja se na izvestan način vezuje za kneza Vratka, oca kneginje Milice. Otuda i legenda o Davidovici kao grobnoj crkvi braće Jugovića. Legendum je potkreplilo i arheološko istraživanje iz 1997. godine kada je otkriveno osam grobova sa nadgrobnim pločama. Na jednoj od grobnih ploča u natpisu je pomenuto „rab božiji Dimitrije, a zovom Vratko“. Ovo je bilo dovoljno da se ime Vratko dovede u vezu sa ocem kneginje Milice i Davidovica prikaže i kao grobna crkva braće Jugovića, čija je tela posle Kosovske bitke tu preneta kneginja Milica. Manastir je 2,5 km udaljen od magistralog puta u Brodarevu.

Pod uticajem viševekovne turske vladavine na ovim prostorima ostao je veliki broj verskih objekata iz tog perioda. Među njima se izdvajaju Ibrahim-pašina džamija, Velika Mahmut-begova džamija, Sinan-begova džamija i džamija u Hisardžiku u kojoj se čuva rukom pisani Kur'an star više od 400 godina.

Jedna od najstarijih građevina islamske kulture na području naše opštine je Ibrahim-pašina džamija. Džamiju je sagradio 1572. godine Ibrahim - paša, sin

Skender - bega, Hercegovačkog subaše, kasnije paše i sandžak bega. Džamija je sagrađena za potrebe obavljanja verskih obreda vojne posade čiji je komandant bio Ibrahim - paša. Posada je obezbeđivala most na Limu i putni pravac iz Prijepolja prema Pljevljima. Sagradili su je inženjeri koji su gradili i održavali most na Limu. Oko džamije se ubrzo formirala mahala u prvo vreme zvana Ibrahim - pašina mahala, a kasnije Gornji Vakuf.

U blizini džamije a pored kamenog zida je mezar Ibrahim - paše i njegove sestre Kajdafe. Na prednjem nišanu mezara Ibrahim - paše ima ispisano šehade i uklesana sablja. Završava se tradicionalnim pašinskim kaukom. Visok je 1,80 m. Nema drugih natpisa. Godina pašine smrti je još uvek nepoznata. Do pašinog je izuzetno raskošan mermerni prednji nišan njegove sestre Kajdafe.

Krajem XIX veka na obale Lima dolazi moćna Austrougarska monarhija i na ovim prostorima formira uticaj nove civilizacije. Posle Otomanske imperije,

Prijepolje pada pod austrougarsku vlast, i neko vreme je u Prijepolju vladala dvojna uprava. Na desnoj obali Lima vladale su osmanlije, a na levoj austrougarska monarhija. Iz austrougarskog perioda u Prijepolju je ostala Katolička crkva, koja je podignuta na velikoj steni na levoj obali Lima u blizini nekadašnjih austrougarskih kasarni. Služila je kao kapela za vojni austrougarski garnizon, u čijoj blizini se nalazilo i vojničko groblje. Odlaskom austrougarske vojske ostala je sačuvana i predstavlja jedan od simbola Prijepolja.

Biserino ostrvo i Park prirode Stara Tisa – doživljaj koji se pamti

Ovo ostrvo nije sasvim obično ostrvo kao što i ova priča nije sasvim obična.

Plodna vojvođanska ravnica, ispresevana rekama i priroda koja je novim generacijama ostavila svoje blago, bogatu i jedinstvenu floru i faunu ali i svoju lepotu koja nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Biserno! Da li zbog načina na koje je nastalo, visokog kvaliteta zemljišta ili bajkovite priče plemićke porodice Rohonci koja je imala imanje na ovom ostrvu i uzbudila posebnu sortu dinja koja su se presijavale na mesečini kao posuti biseri? Bilo koji odgovor da odaberete, budite sigurni da je pravi!

Površinom od 980 ha zemljišta, Biserno ostrvo predstavlja pravi biser ove naše panonske ravnice. Naročit šarm i autentičnost ovom kraju daje Park prirode "Stara Tisa" koji se nalazi uz desnu obalu

reke Tise. Dužinom oko 24 km predstavlja najdužu mrvaju uz ceo tok a ovaj meandar je najduži u Vojvodini. Prostire se na 391 ha zemljišta. Stara Tisa kod Novog Bečeja, deo je čuvenog čuruškog meandra a prokopana je davne 1858. godine. Prosekom Borđoš, te iste godine, veliki deo imanja bogatog ugarskog plemića grofa Gedeona Rohoncija, postaje ostrvo oivičeno Starom Tisom i novim koritom Tise. Na mestu mrvave nastalo je plodno zemljište pod kojim se još uvek kriju ostaci nekadašnjeg zalivnog sistema Rohonci. Vredan mozaik kopnenih i vodenih ekosistema koji se prostire na tri opštine: Novi Bečej, Bečej i Žabalj, i jedinstvena priroda koja nas spaja čini Park prirode "Stara Tisa".

Park prirode Stara Tisa kod Bisernog ostrva, pod zaštitom je Republike Srbije kao značajno prirodno dobro III kategorije u različitim režimima zaštite. Park je sačuvao svoje prirodne vrednosti iz XIX veka kada je reka odsečena iz svog toka. Plodno zemljište visokog i specifičnog kvaliteta aluvijalno

reka po čijem ogledalu su iscrtane najlepše slike vrba i bagrema kraj obale, predstavljaju poseban doživljaj. U ovim vodenim, močvarnim i šumskim staništima utočište su pronašle mnoge biljne i životinjske zajednice koje su zaštićene vrste. Na ovim prostorima mogu se čuti glasovi preko stotinu ptica jer ovo prirodno dobro okičeno autohtonim šumama i specifičnom močvarnom vegetacijom predstavlja značajno stanište za gnežđenje i migraciju ptica na prostoru Vojvodine.

Bogati ribnjaci kao restorani za retke vrste ptica, ovdašnja lovišta i velikobrojnost gajene divljači, spadaju među najuspešnije u Vojvodini. Srndači u galopu i fazani koji stidljivo pretrčavaju atarski put, zečevi koji oprezno brste vlati mlade pšenice, prizori su od kojih zastaje dah.

Ono što daje posebnu nostalgičnu notu ovoj priči, jesu neverovatno lepi zalasci sunca na Staroj Tisi. Tiha plovidba čamcem, dobro vino i draga osoba su sve što Vam treba da bi veče kraj Stare Tise bilo nezaboravno.

– deluvijalnog tipa nastalo je veštačkim putem izgradnjom melioracionog sistema koji je obudao divlju prirodu reke Tise. Nevina lepota prirode i mirisi koje je za sobom ostavila prošlost, prozirna

„Srpska Venecija“

Malo o Knjaževcu tek koliko da Vam pobudimo želju i maštu, a ostalo sami istražite na licu mesta

Prelepi, koloritni pejzaži, izazovni tereni, atraktivni planinski vrhovi, bogato kulturno-istorijsko nasleđe, lokalna gastronomija, kvalitetna vina i rakije, a uz to gostoljubivi domaćini krase Knjaževac i njegovu okolinu.

Nekada su Knjaževac zvali "Srpskom Venecijom" upravo zbog sedam mostova koji su premostili obale Svrliškog i Trgoviškog Timoka. Najpoznatiji i najslikaniji je takozvani "kameni most".

Šetališta u Knjaževcu zauzimaju veoma važno mesto. Oni koji su ovde već bili, kažu da je najbolje poći ulicom lipa ili ulicom kestenova, dvema gradskim alejama sa leve i desne obale Svrliškog Timoka, koje presecaju varoš i dele je na „gornju“ i „donju“ čaršiju.

Na verandama, pod lipama, u jednoj, od dve pešačke ulice u Knjaževcu, uživa se u milovanju još uvek toplog miholjskog sunca i uvek se može pojesti nešto ukusno i mirisno, ili se ugrejati nekim toplim napitkom.

Posebno očarava Stara čaršija-staro gradsko, zanatsko, trgovačko jezgro. Sa druge strane Timoka nalazi se memorijalni kompleks Spomen park, čija rečna terasa je u letnjim mesecima polazište za gondole koje plove rekom i pružaju mogućnost da se Knjaževac sagleda iz jedne potpuno drugačije perspektive.

Glavnom ulicom, od centra, u pravcu Sokobanje dolazi se do crkve Svetog Đorđa iz 1835. godine, čiju izgradnju

je naredio Miloš Obrenović pri jednoj od svojih poseta tadašnjem Gurgusovcu.

Nekada kuća ugledne porodice Sibinović koja je upravljala rudnikom „Dobra sreća“, danas je Zavičajni

muzej, čuvar kulturnog razvoja i života knjaževačke opštine kroz istoriju. Posebno mesto u muzeju zauzima

Etnografska zbirka dvopređnih čarapa.

U prošlosti Gospodska, danas Njegoševa ulica, lokacija je gde se nalazi kuća izgrađena po ugledu na italijanske vile. Tada dom Alekse Ace Stanojevića, radikalnog prvaka i kuma Nikole Pašića, danas je Muzej grada koji svedoči o životu knjaževačke varošice.

Blagodeti termalne vode Rgoške Banjice nadaleko su poznate. Bilo bi šteta da se u njima može uživati samo tokom leta. Ali na veliku radost posetioca i lokalnog

stanovništva, u vodi Banjice može se uživati i tokom zime i to na olimpijskom bazenu u okviru sportsko rekreativnog kompleksa Banjica, koji je pokriven i predstavlja pravi biser u ponudi Knjaževca.

Stara planina je u ovo doba godine obojena toplim bojama i nijansama. Na putu ka Staroj, u selu Donja

Kamenica, slika koja će sigurno okupirati Vašu pažnju, je biser Timočke Eparhije, crkva Presvete Bogorodice, naizgled malih dimenzija, a velika po svom značaju.

Ako ipak više uživate u hladnom vremenu i većim visinama, sačekajte par meseci i oduševite sebe najmlađim ski centrom u Srbiji. Tokom zime naša planinska lepotica, Stara planina se transformiše u ski centar koji se sastoji od oko 13km izuzetno dobro uređenih staza, različite težine, koje su sve međusobno povezane žicama, a namenjene svim kategorijama skijaša. Skijaški centar

“Babin zub” čine staze Konjarnik i Sunčana dolina. Na ovom delu skijališta nalazi se četvorosedna žičara i ski lift sidro. Na lokaciji Jabučko ravnište nalazi se, prva gondola u Srbiji, koja prevozi skijaše sa ove lokacije u dalji sistem žičara i staza. Na Jabučkom ravništu se nalazi i dečiji ski vrtić sa pokretnom trakom. U slučaju nedostatka prirodnog snega, posetioci centra mogu da uživaju u zimskim sportovima jer ski centar raspolaže sistemom za veštačko osnežavanje.

SOMBOR PULSIRA ŠARENIM DOGAĐAJIMA

Jedan od najlepših gradova u Srbiji svake godine organizuje niz manifestacija koje okupljaju stanovnike grada i posetioce iz celog regionala

Sombor je dom brojnim manifestacijama koje se održavaju tokom cele godine. Turistička organizacija grada Sombora, kao produžena ruka Gradske uprave, godinama unazad podržava i učestvuje u realizaciji 30-ak manifestacija od značaja

za razvoj turizma (Međunarodni sajam peradarstva, Sajam pčelarstva, Za dušu riđanu, danas vozim fraj, Festival cveća, Susret oldtajmera, Sajam organske hrane Eco-energy, Dani vesele mašine, Foto safari, CAC izložba pasa, Ulična trka, Konjičke trke za pehar grada, Auto kros, Moto susret...), a od ove godine i novih 20-ak manifestacija koje organizuju mesne zajednice sa teritorije grada. Turistička organizacija grada Sombora organizuje već tradicionalno najposećenije manifestacije u godini – Somborski kotlić, Ulicu starih zanata, Ravangrad Wine Fest i Somborske zimske carolije sa dočekom Nove Godine. Kada tome dodamo

i manifestacije koje realizuju brojne ustanove kulture u gradu – Pozorišni maraton, SOMUS, Likovna jesen, Dani Janoša Hercega itd., te različita udruženja i organizacije sa teritorije grada, dolazimo do podatka da se u Somboru godišnje organizuje preko stotinu različitih manifestacija. Po brojnosti manifestacija i događaja koje organizuje, Sombor se nalazi na samom vrhu u Srbiji. „Ulica starih zanata“ i „Somborski kotlić“ su dve manifestacije koje tradicionalno privlače najveću pažnju posetilaca.

„Ulica starih zanata“ - Povratak u prošlost sa notom modernog duha

„Ulica starih zanata“ predstavlja pravu šetnju kroz vreme i pruža posetiocima priliku da se vrate u prošlost i iskuse autentične zanate i veštine koje su obeležavale život Sombora u prošlim vekovima. U dva junska dana, na Glavnoj ulici majstori tradicionalnih

zanata demonstriraju svoje veštine i dele svoje znanje sa posetiocima, a na raspolaganju su i tradicionalni specijaliteti. Ulica starih zanata propraćena je kulturno-umetničkim sadržajima i koncertima, budući da je deo Somborskog leta. Na taj način „Ulica starih zanata“ postala je spoj zabave, obrazovanja i promocije kulturnog nasledja Sombora.

„Somborski kotlić“ - Slavlje dobrog ukusa

Druga značajna manifestacija koja privlači veliku pažnju jeste „Somborski kotlić.“ Ova manifestacija posvećena gastronomiji i prijateljskom nadmetanju u pripremi kulturnog jela Gornjeg Podunavlja - ribljeg paprikaša, takođe se održava u junu mesecu. Učesnici manifestacije, kako iz Sombora tako i celog okruženja, takmiče se u pripremi ovog ukusnog jela. Značajno je napomenuti da poslednjih godina učešće uzimaju i gosti iz Mađarske i Hrvatske, pa i sa primorja – Herceg Novog i Šibenika. Kotlići se krčkaju na glavnom gradskom trgu – Trgu sv. Trojstva, popularnom „Čelavom trgu“, a miris sveže pripremljenog ribljeg paprikaša budi čula svih prisutnih. Žiri pažljivo prati takmičarski deo ove manifestacije i dodeljuje nagrade za prva tri mesta u tri kategorije za: najbolji riblji paprikaš, najveselije društvo i najlepše aranžirani sto. Atmosferu ove manifestacije dodatno već tradicionalno začinjava muzika tamburaša i koncerti narodne i zabavne muzike.

Ove dve manifestacije predstavljaju ne samo odličan način da se očuva nasleđe i tradicija, već i priliku za stvaranje lepih sećanja i promociju grada Sombora kao turističke destinacije koja ima mnogo toga šta da ponudi.

Туристичка организација града Сомбора
Turistička organizacija grada Sombora
Zombor varos idegenforgalmi szervezete
Tourist organization of Sombor

ODRŽAN 6. BALKAN SPA SUMMIT

U Beogradu od 10. do 12. oktobra održan je najveći poslovno-stručni događaj u regionu posvećen zdravstvenom turizmu i novim metodama u prevenciji, lečenju i rehabilitaciji u banjama Balkana

Uokviru ovog događaja kome je prisustvovalo preko 130 učesnika iz zemlje i inostranstva održana su 4 panela sa sledećim temama: "Značaj edukacije u održivom razvoju turističke destinacije", "Uspešno upravljanje turističkom destinacijom", "Kako uspešno upravljati spa hotelom" i "Specifični terapeutski / rekreativni tretmani" gde su

radoznalošću i spremnošću na rizik, žiri u sastavu: Prof. dr Zeki Mufit Karagulle (predsednik, Turska), Iztok Altbauer (Slovenija), Iuliana Tasie (Rumunija), Stavros Mavridis (Grčka) i Vladan Vešković (Srbija) proglašio je ovogodišnje pobednike. To su:

Kategorija 1: Termalna spa destinacija

Opština Vrnjačka Banja – Srbija

Kategorija 2: Spa Hotel

Bacolux Hotels – Rumunija

Kategorija 3: Spa centar u urbanoj sredini

SC OMICRON SRL – Rumunija

Kategorija 4: Medicinski spa centar

Specijalna bolnica za rehabilitaciju Banja Koviljaca – Srbija

svoje ideje razmenili stručnjaci iz banjskog turizma i banjske medicine Balkana a sve u cilju formiranja novog turističkog proizvoda – banja Balkana.

Otvarami ovaj značajan skup državni sekretar u Ministarstvu turizma i omladine Uroš Kandić istakao je da naša zemlja sa 29 banja i 200 godina dugom tradicijom banjskog turizma ima velike potencijale i da je u periodu od 2012. do 2022. godine broj noćenja u banjama porastao za milion, i to na tri miliona, te da banje čine četvrtinu ukupnog turističkog prometa, mereno noćenjima.

Ove godine je po prvi put od kada se održavaju Balkan Spa Samiti dodeljena Nagrada BalkanSpa Summit Award u 6. kategorija. Nakon pažljivog razmatranja u želji da istakne sve one koji se izdvajaju hrabrošću,

Kategorija 5: Inovacija u programu spa terapije

Terme Sveti Martin – Hrvatska

Kategorija 6: Spa kozmetika – estetski proizvodi

Aromara – Hrvatska

U ime organizatora ovog skupa sekretar Udruženja banja Srbije, Vladan Vešković izrazio je zadovoljstvo brojem učesnika i načinom na koji je 6. Balkan Spa Summit organizovan, o čemu svedoče i pohvale gostiju iz inostranstva. Najavio je da će se naredni 7. po redu Balkan Spa Summit održati sledeće godine takođe u Srbiji, od 8. do 10. oktobra.

Željko Milinković

SELTTERS BANJA - HOLISTIČKI PRISTUP I PREVENCIJA

Nadomak Beograda, gde nestaje gradska gužva i svakodnevni stres, na granici između metropole i očuvane prirodne oaze, mira i tišine, gde se ukrštaju kiseonikom bogate ruže vetrova sa Kosmaja, Bukulje i Venčaca, leči, oporavlja i opušta poznati "Srpski Selters"

Selters banja u Mladenovcu, organizacioni deo Instituta za rehabilitaciju, sa sedištem u Sokobanjskoj 17 u Beogradu, pored medicinske rehabilitacije svoje sadržaje unapredila je sa jasnim ciljem i važnim delovanjem na prevenciju i očuvanje mentalnog, fizičkog i duhovnog zdravlja. Svoje prirodne resurse mineralne lekovite vode, koje tradicionalno neguje punih 125 godina (od otkrića mineralne lekovite vode "Srpski Selters") mikroklima, lekovito blato Selters i njihova primena kroz holistički pristup svakom pojedincu umnogome doprinosi očuvanju

fizičkog i mentalnog zdravlja. Pored visokostručnog medicinskog kadra, pregleda lekara specijalista i subspecijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, fizioterapeuta i medicinskih sestara i tehničara, ljubaznost celokupnog osoblja čini Selters banju još privlačnijom za odmor i oporavak od svakodnevnog stresa. Sadržaji su prilagođeni svim populacionim grupama, kako za lečenje i rehabilitaciju tako i

za odmor i relaksaciju u prijatnom ambijentu Seltersa. Korišćenje sadržaja moguće je na više načina jer osnovni cilj je da se pacijentima i korisnicima ukaže značaj prevencije i samim tim se edukuju u cilju očuvanja zdravlja. Kroz korišćenje savremenih metoda dijagnostike, svakom korisniku je omogućeno da proveri svoj zdravstveni status i dobije najbolje metode oporavka i lečenja. Pregled lekara specijaliste baromedicine ukazaće

svakom korisniku značaj korišćenja hiperbarične komore, koja takođe upotpunjuje sadržaje savremeno opremljenog dijagnostičkog dela ambulantno-polikliničke službe Seltersa. Ozbiljan pristup u prevenciji i lečenju kroz edukaciju i savete stručnog tima, korisnici mogu da nauče i prođu jedan vid psihofizičke evolucije u daljem svakodnevnom životu. Kineziterapija, hidrokinezni vežbe, elektroterapije, radna terapija i njihovo korišćenje doprineće poboljšanju, osposobljavanju, oslobađanju od stresa i poboljšaće svakodnevno funkcionisanje. U Selters wellness centru se sadržaji

mogu koristiti i u okviru smeštajnih kapaciteta kroz pakete i vikend antistress programe, ali i kroz poludnevno korišćenje sadržaja. Sadržaji u wellness centru bazirani su na korišćenju lekovite mineralne vode Selters kroz mineralne kupke i podvodne masaže u savremeno opremljenim kadama, pakovanja lekovitim blatom Selters, ručne masaže, finska sauna, slana soba, bazen. Staze zdravlja, sportski tereni, teretana na otvorenom, igralište parkić za najmlađe, opuštanje u mirnom prirodnom

okruženju doprineće mentalnom blagostanju i oslobađanju od stresa.

Poseban holistički pristup prevenciji u Seltersu se bavi svim aspektima zdravlja, što omogućava svim posetiocima da aktivno učestvuju u očuvanju i poboljšanju svoje dobrobiti. Ovakav pristup i način prevencije je posebno važan, jer sprečavanjem nastanka određenih oboljenja i stanja prouzrokovanih svakodnevnim stresom i savremenim načinom života, smanjuje se potreba za lečenjem i olakšava se očuvanje optimalnog zdravlja tokom vremena.

Informacije i rezervacije: 011 8241 425,
064 8690 422 , 064 8690 409
seltersbanja.recepција@gmail.com
seltersbanja.wellness@gmail.com

3 pitanja za...

Petar Vasiljević, v.d. direktor Turističke organizacije Prijepolje

Predstavite ukratko Prijepolje?

Prijepolje je grad koji se nalazi u jugozapadnom delu Srbije na tromeđi Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. U prvim pisanim izvorima, naš grad se помиње као трг манастира Mileševe о чему сведочи уговор из 1343. године и односи се на трговину соли из Dubrovnika за Prijepolje. Падом под турску власт етничка структура Prijepolja почиње да се менја па поред хришћана застуљено је и muslimansko stanovništvo. Крајем XIX века и austrougarska monarhija долази на обале Lima, тако да се утицај разлиčitih култура и цивилизација задржao о чему сведоче сачувани верски објекти попут православних манастира и цркава, muslimanskih дžamija и jedine католичке цркве на територији средnjeg Polimlja.

Zašto turisti da posete Prijepolje i njegovu okolinu?

Razlozi су mnogobrojni. Obavezno morate posetiti манастир Mileševu у коме се налази чуvena фреска Belog anđela која представља врхунac srpske srednjevekovne уметности. Затим: манастире Davidovicu, Kumanicu i Pustinju, Ibrahim – паšinu дžamiju, дžamiju u Hisardziku у којој се чува Kur'an star preko 400 godina који је руčно писан, Mahmut – begovu дžamiju, Prijepolski Muzej, Sahat kulu, srednjovekovni grad Mileševac, Katoličku цркву, Stećke u Hrtima. Ту су и обиласци јединствених природних локалитета попут Jadovnika, водопада у Sopotnici, Kamene Gore у којој се налази Sveti bor star preko pet vekova који је симбол светинje за међane, Milešev Do, Tičije polje, Jabuka која је препознатljiva po споменику народног heroja Boška Buhe ali и по neverovatnoj prirodi i miru које ова planina пружа. Не треба изоставити ni предивне обронке Zlatara чији се највећи део налази на територији наше општине. Prijatna i sveža klima, mirisi cvetnih

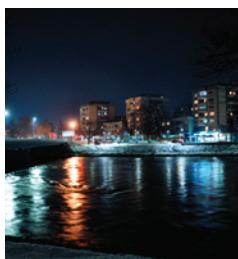
livada, lov i ribolov, planinarenje, пеšаčenje, penjanje, splavarenje најлепшом реком Lim, само су неки од мотива да посетите Prijepolje. Уз све то ту је i одлична gastronomска понуда. Ekološki гajene namirnice, попут heljde од које се прави чуvena heljdopita, ćeške, ručno sukane pite, домаће слатко od borovnice, maline i jagode, домаћи sir i kajmak само су неки од производа које ћете пробати ако посетите Prijepolje. Prijepolska sela nude могућност за све vrste turizma, od odmora do avantura, ваše је само да додјете i uverite se u to.

Koji su dalji pravci razvoja Prijepolja kao turističke destinacije?

Turistička организација Prijepolja је препознala могућности rasta i razvoja seoskog turizma i uz podršku lokalne samouprave sprovodićemo edukaciju као i пројекте sufinsaniranja i kreditiranja за све садашње i будуće vlasnike смеštajnih kapaciteta како би kвалитет njihove ponude bio podignut на viši nivo.

Drugi pravac se односи на popularizaciju sportsko-rekreativnog turizma. Područja Jadovnika, Zlatara, Jabuke i Kamene Gore имају brojne пеšаčке, planinarske i penjačke staze i могу да привуку brojne ljubitelje avanture. Jedan od specifičnih облика ovog tipa turizma је i rafting, за који постоје izvanredne могућности на reci Lim. U плану је izgradnja značajnog objekta за ovu намену на plaži Petrovac u neposrednoj blizini grada.

Brojni споменици културе из различitih perioda развоја ljudske цивилизације govore o tome koliko наша turistička понуда у будућности може dodatno da буде обогаћена i то је трећи правац развоја Prijepolja као turističke destinacije.

70 GODINA PLANINARSKOG DOMA NA RAJCU

Pre 70 godina, 17. maja 1953. Planinarsko društvo Pobeda je svečano otvorilo planinarski dom na Rajcu. Od tada, u kontinuitetu planinari posećuju, borave, druže se i uče se da budu planinari u ovom reprezentativnom domu.

Planinarski dom "Čika Duško Jovanović" se nalazi na Rajcu, delu planine Suvobor, na asfaltном putu Ljig—Gornji Milanovac, između sela Slavkovica i Gornji Banjani. Nalazi se na visini 600 m.n.v. i ime je dobio po Dušku Jovanoviću, dugogodišnjem predsedniku

Planinarskog društva Pobeda i inicijatoru mnogih akcija i manifestacija.

Dom je zidani spratni objekat i jedan od najvećih i najpremljenijih planinarskih objekata u Srbiji. Ima 70 ležajeva u dvokrevetnim i višekrevetnim sobama, spratne toalete sa tuševima, centralno grejanje, dve trpezarije, zastakljenu terasu sa televizorom. Do doma se dolazi iz Beograda preko sela Slavkovica. Iz Gornjeg Milanovca: od Milanovca preko Takova, Bersića, Gornjih Branetića. Iz Čačka: kroz kanjon Čemernice, potom preko Leušića, Bersića, Gornjih Branetića.

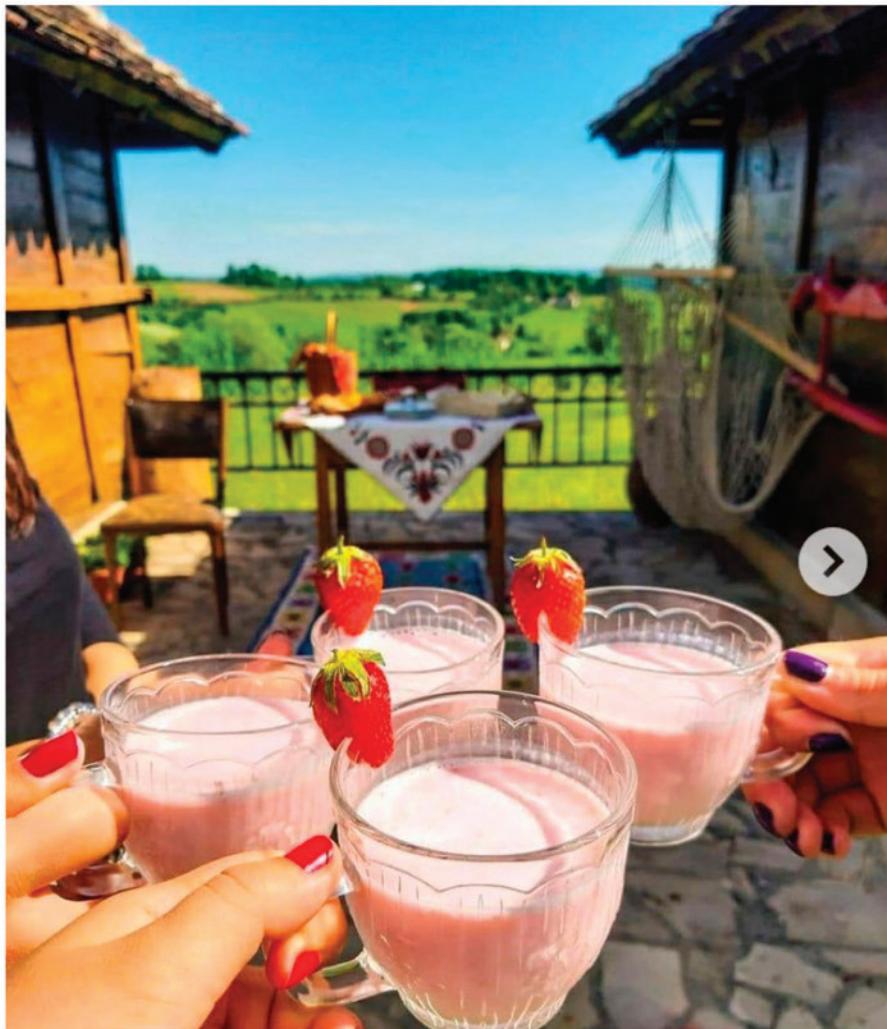
Članovi Pobede su oko doma zasadili šumu borova, arisa i breze u kojoj se nalazi i spomenik čuvenoj kolubarskoj bici iz Prvog svetskog rata, koja se odigrala na ovim terenima. Dom je otvoren preko cele godine, a njime upravlja PSD „Pobeda“ iz Beograda.

Planinari Pobede domaćinski održavaju svoj dom. Mnogi planinari volonterski su se ulagali da bi dom bio prijatan za boravak svih planinara. U ovoj godini, PSK Pobeda obeležava 120 godina od rođenja osnivača čika Duška Jovanovića, 75 godina Kluba, 70 godina planinarskog doma na Rajcu i 50 godina pošumljavanja Rajca.

Anđela Ivanović

српски букинг

2000 објекта
1000 резервација месечно
1.000.000 посета годишње

Dani Milunke Savić

Manifestacija „Dani Milunke Savić“, posvećena Milunki Savić, ženi koja je bila jedan od najvećih junaka Balkanskih ratova i Prvog svetskog rata, održaće se od 24. do 26. oktobra.

Program manifestacije održava se u Jošaničkoj Banji i Raški a deo manifestacije je pešačka tura „Stazom Milunke Savić“ do Milunkine rodne kuće, u selu Koprivnica, 8 km od Jošaničke Banje.

Kulturnim programom (pozorišne predstave, dečiji programi, tribine, izložbe, koncerti) manifestacija podseća na lik i delo Milunke Savić i doprinosi kulturno-turističkoj ponudi ovog kraja. Prvog dana programa biće otvorena izložba „Heroine velikog rata“ u Galeriji Centra za kulturu Gradac u Raški, koja ima za cilj da ukaže na značaj i doprinos žena u Prvom svetskom ratu. Postavku čine dokumenti i fotografije koje pričaju priču o 27 žena, boraca, bolničarki, humanitarnih radnica, lekarki,

dobrotvorki iz Srbije, Engleske, Škotske, Rusije, Amerike, Kanade, tokom teških događaja Prvog svetskog rata. Drugog dana manifestacije, u Domu kulture u Jošaničkoj Banji, biće održana promocija knjige „Milunka Savić - Vitez Karađorđeve zvezde i Legije časti“ koja govori o heroini Prvog svetskog rata. O knjizi će govoriti dr Vidoje Golubović, jedan od autora. Nakon promocije biće izvedena monodrama „Nenapisana pisma“, u izvođenju glumice Vanje Milačić. Predstava je inspirisana slojevitom ličnošću Nadežde Petrović.

Posetioци manifestacije će moći da obiđu i Memorijalnu sobu Milunke Savić koja je otvorena u Jošaničkoj Banji sa multimedijalnom postavkom sačinjenom iz nekoliko segmenata. Za najmlađe posetioce će biti izvedena pozorišna predstava a svake godine veliki broj dece učestvuje u pešačkoj turi do Milunkine rodne kuće.

Organizator manifestacije je Centar za kulturu Gradac

SVEDOK TRAJANJA

Početkom septembra ove godine u Požarevcu održane se 60. Ljubičevske konjičke igre. Povodom ovoga značajnog jubileja Turistička organizacija Grada Požarevca objavila je monografiju pod nazivom "Svedok trajanja".

Autor ove monografije, Dragi Ivić potudio se da zabeleži ono što je bilo najvažnije, imena i događaje koji su obeležili 6 decenija igara. Ljubičevske konjičke igre više od obične manifestacije. Igre stvarno jesu fenomen za sebe, stoga će čitalac u ovoj monografiji na 152 strane u tvrdom povezu sa obiljem fotografija svakako moći da nađe osnovne, nezaobilazne činjenice i podatke koji će mu bolje osvetliti ovaj sezdesetogodišnji put.

Monografiju "Svedok vremena" možete nabaviti po ceni od 2 000 dinara u Turističko-informativnom centru Požarevca u Tabačkoj čaršiji br. 1. Takođe, možete je poručiti telefonom 012 544 156 ili mejlom topozarevacinfo@gmail.com.

MUZEJ "20 COLA"

U Kragujevcu otvoren prvi Muzej bicikala i pop kulture

Prvi Muzej bicikala i pop kulture "20 Cola" u Srbiji, ali i na Balkanu, otvoren je u Kragujevcu početkom oktobra. U njemu su izloženi bicikli proizvedeni od 1920. godine do danas, dečje igračke iz celog sveta, proizvedene od 1900-te do danas, stripovi, video igre i tehnički uređaji proizvedeni u drugoj polovini prošlog veka.. Interaktivni Muzej „20 Cola“ nalazi se u ulici Stojana Protića 8B i obuhvata izložbenu postavku sa preko 1.000 eksponata. Postavka ima nekoliko segmenata. Osim u razgledanju bicikala i igračka, posetnici mogu da u prelistaju i/ ili čitaju stripove i stare brojeve: Zabavnika, Galaksije, Dečijih novina, ali i Praktične žene i Bazara.. Ljubitelji „gejminga“ mogu da uživaju u nekada popularnim i već pomalo zaboravljenim video igricama, nastalim u periodu od

1977. godine do danas. Postavka sadrži i arkadne kabinete,

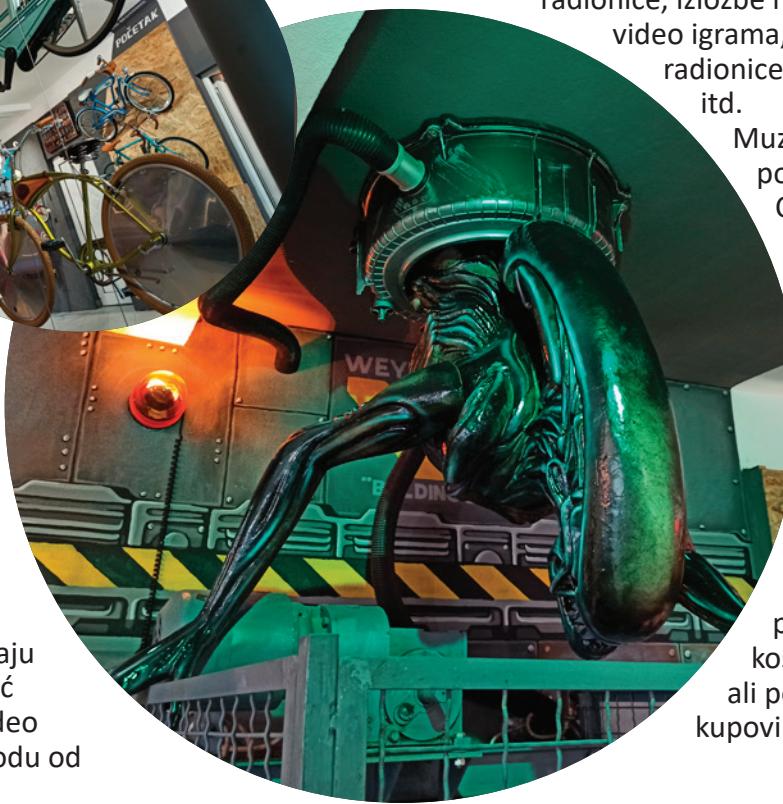
mašine u koje

možete, kao nekada, da ubacite novac u slot, a mašina omogućava igranje igrica, poput Pakmena (*Pac-Man*) i *Space Invaders-a*.

Poštovaocima dobrog zvuka dostupan je Muzički kutak, svojevrstan muzički vremeplov u kojem se sluša muzika 80-tih sa ploča i kaseta, odnosno gramofona, kasetofona i radio aparata.

Osim izložbenog dela na preko 100m², muzej ima i galeriju u kojoj će već od novembra biti organizovane radionice, izložbe i festivali, turniri u video igrama, strip radionice, radionice fotografije i crtanja itd.

Muzej bicikala i pop kulture "20 Cola" otvoren je za posetioce vikendom, subotom i nedeljom od 10 do 22 sata, a radnim danima, osim ponedeljkom, od 17 do 22 časa. Cena ulaznice je 300 dinara, porodična karta košta 800 dinara, ali postoji mogućnost kupovine godišnjih karata

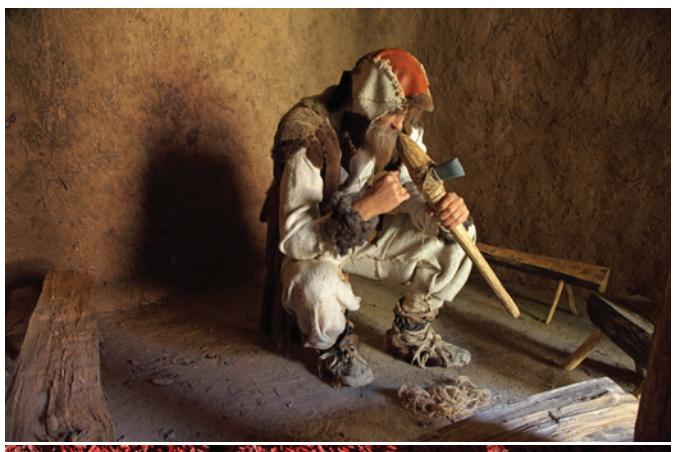
za ljubitelje pop kulture. Pojedinačna godišnja karta košta 6.000, a porodična 10.000 dinara za četvoročlanu porodicu. Godišnja karta omogućava ne samo posetu muzeju već i prisustvo svim izložbama, festivalima, tematskim večerima, ali i pojedinim radionicama. Za grupne posete, pre svega đaka populaciju postoji popust. Za decu do 6 godina ulaz je besplatan, dok mališani uzrasta od

6 do 14 godina plaćaju 150 dinara. Kragujevac je dobio "20 Cola" zahvaljujući Marku Stamatoviću, poznatom kragujevačkom fotografu, odnosno grupi entuzijasta koja već godinama skuplja i sređuje eksponate za prvi Muzej bicikala i pop kulture u Jugoistočnoj Evropi.

Autor teksta: **Snežana Milisavljević**
Fotografije: **Muzej "20 Cola"**

ODMOR U SRBIJI ZA OČI I DUŠU

www.turizamsrbije.info

e-mail: turizamsrbije.info@gmail.com

 <https://www.facebook.com/turizamsrbije.info>

 <https://www.instagram.com/turizamsrbijeinfo/>